

ת"פ 29630/06/15 - תביעות צפת נגד מועדאד ח'אטר

בית משפט השלום בקריית שמונה
ת"פ 29630-06-15 תביעות צפת נ' ח'אטר

בפני
בעניין: כבוד השופטת רות שפילברג כהן
תביעות צפת

המאשימה

נגד

מועדאד ח'אטר

הנאשם

גזר דין

כתב אישום ורקע

1. הנאשם הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בארבע עבירות שעניינן דרישת נכס באיומים - לפי סעיף 404 רישא לחוק העונשין, התשל"ז-197.

העבירות בוצעו בארבעה מקרים שונים - שלושה מתוכם ב"פיצוצייה" בכפר מג'דל שמס, ופעם נוספת באטליז באותו כפר.

נסיבות ביצוען של העבירות פורטו בהרחבה בהכרעת הדין.

אציין בקצרה כי מדובר בארבעה מקרים שהתרחשו בתקופת הקיץ של שנת 2014, שבהם דרש הנאשם ואף קיבל מוצרים שונים מהחנויות האמורות, תוך איומים, כמפורט להלן:

ביום 19/8/14 סמוך לשעה 02:15 נכנס הנאשם לפיצוצייה, דרש מבעליה של החנות, צעיר תושב הכפר, שייתן לו סיגריות בחינם, ומשסירב המתלונן, תפס הנאשם בידו בחוזקה, ואמר לו "לי לא אומרים לא, ואתה יודע את זה". הנאשם לקח באותו אירוע קופסת סיגריות, ויצא מהחנות בלי לשלם, תוך שהוא אומר למתלונן שהוא ישרוף את החנות ויחזור לשבור לו את העסק על הראש.

באירוע נוסף שהתרחש כשבועיים קודם לאירוע שלעיל, הגיע הנאשם אל הפיצוצייה ובעודו ישוב ברכבו, ביקש

מעובד החנות 2 בקבוקי בירה ו-2 קופסאות סיגריות. העובד מסר את המוצרים לידי הנאשם, הנאשם הניף את ידו בתנועת "לך מכאן" ועזב את המקום מבלי לשלם 68 ₪, שווי המוצרים.

עוד על פי כתב האישום והכרעת הדין, כחודש עובר למועד הרלוונטי לכתב האישום, הגיע הנאשם לפיצוצייה ובעודו בתוך רכבו ביקש מעובד החנות בקבוק בירה ומטען לטלפון נייד. העובד מסר לנאשם את הפריטים וביקש את הכסף עבורם, אך הנאשם מסר לו כי הוא לא משלם לאף אחד והחל לקלל אותו.

בנוסף, כשלושה חודשים עובר למועד הרלוונטי לכתב האישום, במועד שאינו ידוע למאשימה, הגיע הנאשם לאטליז בכפר, קיבל מהבעלים בשר בשווי 280 ₪ ועזב את המקום בלי ששילם, תוך שאמר לו כי ישלם לו במועד יותר מאוחר. בהמשך, במועד קרוב, חזר הנאשם לחנות ומשסירב הבעלים לתת לו בשר, התעצבן הנאשם ואמר לו שהוא לוקח "חאזה" וכן אמר לו בנימה מאיימת "אני עוד אחזור אליך", ועזב את המקום.

2. ביום 15/12/15, כפר הנאשם במיוחס לו - לגבי האירוע מיום 19/8/14, טען כי לא איים ולא תקף, וכי תמורת קופסת הסיגריות שולמה על ידי חברו של הנאשם באמצעות כרטיס אשראי.

לגבי האירוע שאירע שבועיים קודם לכן, טען כי הוא ביקש את הפריטים מעובד הפיצוצייה אך הכחיש כי הניף את ידו. הנאשם טען כי אמר לעובד שהוא יחזור לשלם.

בהתייחסו לאירוע שהתרחש חודש עובר למועד הרלוונטי לכתב האישום, טען כי לא איים וכי העובד מסר את הפריטים מרצונו. הנאשם הכחיש את אי התשלום ואת הקללות.

לגבי האירוע באטליז, האירוע הוכחש ככל ועיקר, לרבות לקיחת הבשר והאמירות שיוחסו לנאשם.

3. ביום 5/7/16, לאחר שהראיות הוצגו במלואן, ניתנה הכרעת הדין שבה הרשעתי את הנאשם במיוחס לו בכתב האישום וקבעתי כי התנהגותו בכל אחד מהמקרים שהוזכרו לעיל, היוותה עבירה של דרישת נכס באיומים. לבקשת הנאשם, ביום 18/7/16, ניתנה הוראה לשרות המבחן להגיש תסקיר בעניינו של הנאשם טרם הטיעונים לעונש.

תסקיר שרות המבחן

4. על פי התסקיר מיום 12/12/16, הנאשם בן 41, נשוי ואבי לשני ילדים בגילאי שנה ו-4.5 שנים. צוין כי הנאשם סובל ממיגרנות ומפריצת דיסק מותני קשה. הנאשם שיתף כי גדל במשפחה נורמטיבית ללא מאפיינים פתולוגיים.

עוד על פי התסקיר, הנאשם סיים 6 שנות לימוד בלבד עקב קשיים והשתלב בעבודה.

שרות המבחן מסר כי מהתסקיר שנערך בעניינו של הנאשם בשנת 2009 עלה, כי הוא סבל מאלימות של מוריו,

שנהגו כך כלפי תלמידים שהתקשו בלימודיהם אך הוא שלל זאת.

הנאשם עסק בעבודות חקלאיות עד גיל 19, עזב לאנגליה ושהה שם במשך 10 שנים והתחתן עם נוצרייה בריטית לה היה נשוי במשך 4 שנים. הנאשם חזר ארצה בשנת 2005 בעקבות לחץ כבד ואינטנסיבי מצד משפחתו. הנאשם שיתף כי חווה קשיים סביב פערי המנטליות בין הקהילה בכפרו ובין החיים החופשיים באנגליה, וחש כי הודבקה לו סטיגמה שלילית בכפרו עמה הוא התקשה להתמודד. שרות המבחן התרשם כי הנאשם מצוי בבלבול לגבי זהותו האישית והתרבותית.

מאז חזרתו של הנאשם ארצה הועסק אצל קבלנים שונים בתחום הבניין, ובחודשיים האחרונים הוא מועסק אצל קבלן פיתוח שהעביר המלצה לגבי הנאשם, ממנה עלה כי הנאשם מועסק כראש צוות עובדים ומנהל פרויקטים של בניית דירות, וכי הוא ממלא את תפקידו על הצד הטוב ביותר ופועל במקצועיות ובנאמנות.

נמסר כי לחובתו של הנאשם ארבע הרשעות קודמות, האחרונה מיום 24/6/14 בגין חבלה במזיד ברכב.

בהתייחסו לעבירות - הנאשם הכחיש את המיוחס לו וטען כי מעולם לא דרש רכוש באיומים ולא נטל רכוש שלא התכוון לשלם עבורו.

לגבי האירועים שהתרחשו בפיצוצייה טען כי הוא נהג לקחת את המוצרים והעובדים במקום היו רושמים אותם בכרסת על שמו וכל תקופה היה מגיע ומשלם את חובו. שלל איומים על העובדים או דרישה שלא לשלם עבור המוצרים.

הנאשם הכחיש את האירוע שהתרחש באטליז וטען כי ניסו להכפיש את שמו בעקבות סכסוך ישן עם משפחת בעל האטליז.

הנאשם הציג בפני שרות המבחן עמדה קורבנית ולא נטל אחריות על מעשיו.

הנאשם הביע את תחושותיו כי אינו אהוד על סביבתו וכי אחרים רוצים ברעתו, ועל רקע זה ציין כי בעתיד ימנע מקשר עם אותם אנשים, וישקיע את זמנו בעבודה ובשהייה בחיק משפחתו.

שרות המבחן העריך כי הנאשם נעדר רשת תמיכה משמעותית וכי הוא בעל תלות רגשית בסובבים אותו, עוד התרשם שרת המבחן מקיומו של קונפליקט ביחס לתפקידו החברתי משפחתי ומקיומה של נטייה לפעול מתוך פזיזות ודחף רגעי.

הנאשם תלה את התנהגותו בהשפעותיהם של אחרים ועל נסיבות אחרות והתקשה לראות את חלקו או את הבחירה שיש בידיו במצבים השונים. שרות המבחן התרשם כי הנאשם לאח אמפטיה כלפי נפגעי העבירות.

שרות המבחן העריך כי קיים סיכון גבוה להישנות התנהגות עוברת חוק על ידי הנאשם, ונמנע ממתן המלצה בעניינו.

ראיות לעונש

5.

מטעם הנאשם העידה אשתו - הגברת חאטר רושאן

אשת הנאשם העידה כי היא והנאשם התחתנו בשנת 2011, וציינה כי בעברו תיק קודם שעניינו פגיעה ברכב של משפחת עגמי (על פי הטענה מדובר בקרובי משפחה של בעלי האיטליז נשוא ההרשעה), והוסיפה כי מלבד שני מקרים אלה, הנאשם עובד, מפרנס את משפחתו ותומך בהוריו הזקנים.

אשתו של הנאשם ציינה כי אינה עובדת וביקשה להקל בעונשו.

הסכם סולחה

ביום 6/2/17, כחודש וחצי לאחר ישיבת הטיעונים לעונש, הוגש מטעם הנאשם, באמצעות מערכת נט המשפט, מסמך הכולל הסכם סולחה שנחתם בין הנאשם לבין שניים מהמתלוננים, בעלי הפיצוצייה ביאן וענאן שופי, ובו הודעה על יישור ההדורים במעורבות מכובדים, ובקשה שלא להעניש את הנאשם כלל.

טיעוני הצדדים לעונש

ביום 21/12/16 טענו הצדדים לעונש.

6.

טיעוני ב"כ המאשימה

נטען כי מתחם העונש שנקבע בפסיקה בנסיבות דומות הוא בין 8 ועד 28 חודשי מאסר בפועל, וכי יש להטיל על הנאשם עונש מאסר בפועל לתקופה שבין 18 ועד 24 חודשים, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי למתלוננים.

7.

טיעוני ב"כ הנאשם

ב"כ הנאשם טען כי נסיבות ביצוע העבירה אינן ברף גבוה של חומרה - צוין שהנאשם לא השתמש בנשק ולא בכוח מופרז, וכי הדברים נאמרו בנימה מאיימת אך לא כללו איומים. עוד נטען כי מבנה גופו של הנאשם מטיל אימה על אנשים.

ב"כ הנאשם הפנה גם לכך שערך הפריטים שנלקחו אינו גבוה ושווה לעשרות שקלים בלבד וכי התמורה בעדה שולמה על ידי גיסו של הנאשם בעת שהייתו במעצר.

ב"כ הנאשם טען כי מתחם העונש ההולם הוא החל מעונשים צופי פני עתיד, וביקש להטיל על הנאשם מאסר על תנאי או לכל היותר מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שרות.

דברי הנאשם

הנאשם העיד כי הוא מכבד את החלטת בית המשפט, והוסיף כי הוא מעוניין להמשיך ולפרנס את ילדיו ומשפחתו ולהמשיך ולתמוך בהוריו הזקנים.

דין והכרעה

8. תיקון 113 לחוק העונשין, הבניית שיקול הדעת בענישה קובע את העיקרון המנחה בענישה והוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו.

ראשית, על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם, ובשלב השני לגזור את עונשו של הנאשם בתחומי המתחם שנקבע. במקרים חריגים ניתן לסטות ממתחם הענישה, לקולא, משקולי שיקום, ולחומרא, משיקולי הרתעה.

מתחם העונש ההולם

9. בקביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע ובמידת הפגיעה בו, במדינות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

10. כפי שתואר לעיל, מדובר בארבעה מקרים בהם דרש הנאשם נכסים באיומים ואף נטל סחורות ללא תשלום משני בתי העסק בכפרו - החנות והאטליז.

מדובר בהתנהגות בריונית וכוחנית, המאופיינת באלימות, מטילת מורא ופחד, אשר פוגעת בעקרונות חברתיים ובערכים מוגנים שעניינם בטחון אישי, כבוד עצמי, זכות הקניין והסדר החברתי והכלכלי מסחרי במובנם הרחב.

עבירת דרישת נכס באיומים, המנוסחת בסעיף 404 רישא לחוק העונשין, מצויה בפרק יא' סימן ג' לחוק, יחד עם עבירת השוד החמורה ממנה.

מדובר בעבירה המשלבת גזל וגניבה מתחום הרכוש יחד עם איומים מתחום האלימות, ואשר המחוקק קבע בצדה עונש מקסימלי של חמש שנות מאסר.

11. בענייננו - מדובר בארבעה מקרים שונים, שהתרחשו במועדים שונים סמוכים זה לזה, שהצטרפו יחדיו לכדי דפוס פעולה, שבו נהג הנאשם לדרוש, אף לקבל, סחורות משני בתי העסק מבלי לשלם את תמורתם, תוך הבעת כוחניות מאיימת, כפי שנקבע בהכרעת הדין.

ניתן היה להתייחס לכל אחד מארבעת המקרים כאל מקרה נפרד, לשם קביעת מתחמי ענישה נפרדים לכל אירוע ואירוע, ואולם לנוכח הימנעותה של המאשימה בטיעוניה לעונש מדרישה לקבוע מתחמים נפרדים, החלטתי להתייחס לארבעת המקרים כאל אירוע פלילי אחד - התייחסות שהנה אפשרית במקרה זה, בו כאמור, בוצעו האירועים בדפוס משותף, על פני תקופה קצרה, בשתי חנויות שכנות.

12. ארבעת האירועים, וההתנהגות הכוללת של הנאשם בהם, אינם מאופיינים בתחום רב או במזימה פלילית מתוכננת, ואולם מאידך לא מדובר גם בהתנהגות ספונטנית ונטולת כל תכנון.

כפי שצינתי בהכרעת הדין - הנאשם בולט במימדיו ובגובהו, נוכחותו משדרת חוסן, ומראהו הנו כשל מי שניתן בכוח פיזי ניכר.

ארבעת העבירות שביצע, מצטרפות לתופעה שבה ה"בריון השכונתי" מטיל את חיתתו על בני כפרו, צעירים הנחותים ממנו בנתונייהם הגופניים ובכוחם, העמלים ביושר לפרנסתם, במטרה לקבל ללא תמורה מוצרים.

התנהגות כזו מותירה את קורבנותיה בחוסר אונים, והיא טורפת מוסכמות בסיסיים בחברה מסודרת. כללים אנושיים, שנקבעו במערכת חוקים קדומה, מבדילים בין בני האדם לבין בעלי החיים בכך שבני האנוש מעניקים זה לזה תמורה עבור שירותים וסחורות. מי שמנצל את כוחו הפיזי כדי למנוע מזולתו את התמורה הראויה לו בשגרת מסחר, נוהג ב"אנרכיית ג'ונגל" שבה הטורף מכלה את הנטרף.

13. חומרתה של עבירת דרישת הנכס באיומים מבעלי עסקים הוכרה בפסיקתו של בית המשפט העליון.

ראו לדוגמא את הדברים שנאמרו בע"פ 9489/06, פאיז אבו עסא נ' מדינת ישראל (שם צוטטו חלקים מגזר הדין של ביהמ"ש המחוזי):

"המעשים בהם הודו הנאשמים (המערערים שלפנינו)

הינם מן החמורים שחברה מתקנת ומתרבת יכולה לשאת. התופעה העבריינית בהפרזי

טים מבקשים לחיות מעמלכיהם שלאחרים בדרך של סחיטה באיומים,

הינה תופעה חמורה ובזויה המעוררת שאט נפש,

אותה יש לשרש בדרך של השתעונושים מרתיעים.

התופעה בהנסחטים בעלי עסקים באיומים היא למרבה הצער תופעה הנפוצה ורק לעיתים

רחוקות ואזרה קורבן אומץ כדי לפנות לעזרת רשויות החוק. כאשר זה אזור אומץ,

כפישקרה כאן, ובוחר להתלונן,

חייב בית המשפט להשית ענישה מחמירה אשר תוציא מסר ברורה למתלוננים,

אשר תחזקנה ידיהם לבוא ולהתלונן,

והן לכלל הציבור כי בעירות שכאלה הן שותעונושים כבדים כדי להפגין ולקדם את שאט הנפ

שאותה מגלה חברה מתקנת כלפי עבירה זו."

14. בענייננו, חומרתם של המעשים מתאפיינת בחלקו המרכזי של הנאשם בהם, וברכיבי התנהגותו. בנוסף, יש חומרה בביטויים המתריסים והבוטים אשר הנאשם השמיע כלפי הסוחרים, שבמהלכם הצהיר שהוא לוקח בלא לשלם, או בלשונו "**לוקח בחאווה**". שיא החומרה מצוי בכך שבאחד המקרים השמיע הנאשם איום לחזור ולשרוף את המקום. גם בלחיצת היד האיתנה והמאיימת שלחץ הנאשם את ידו של אחד המתלוננים, שלגביה קבעתי בהכרעת הדין שנועדה להפעיל איום פיזי של ממש, קיימת חומרה. באותו מקרה גרם הנאשם נזק לאגודל ידו של המתלונן. חומרתם של המעשים ניכרת גם בכך שמדובר בארבעה מקרים, שהתרחשו בסמיכות זמנים זה לזה.

15. מנגד, יש בנסיבותיהן של העבירות גם מאפיינים יחסיים לקולא, אשר מבדילים בין פרשה פלילית זו לבין פרשות חמורות יותר. בכלל זה יש לראות את ערכם הכלכלי הנמוך של הסחורות שהנאשם נטל ללא תשלום, אשר בארבעת המקרים יחדיו לא הצטברו אלא למספר מאות שקלים. בנוסף, מתוך עדויותיהם של המתלוננים בפני, למדתי שארבעת המקרים האמורים היו המקרים היחידים שבהם התנהג הנאשם בפליליות, ושבמקרים אחרים ביצע באותן חנויות רכישות "רגילות", בהן שילם את תמורת המוצרים שקנה. לא מדובר איפוא בפגיעה כלכלית מתמשכת בבעלי העסקים, ולא ניתן לומר ששגרת המסחר הופרעה בקיצוניות.

סחיטה באיומים של בעלי עסק עלולה, במקרים החמורים, לטלטל את בסיס הקיום של הנסחטים, לפגוע פגיעה חמורה בשגרה ובפרנסה ולהטיל צל קיומי של פחד ממשי. מעשיו של הנאשם לא הגיעו לאותה קיצוניות אשר נגרמת בנסיבות חמורות יותר של אותה עבירה.

יש לציין כי הנאשם לא נעזר למזימתו, בניגוד למקרים אחרים וחמורים יותר, בנשק או בכלי כלשהו, שכן אילו עשה כן, היה מואשם בסיפא של אותו סעיף אישום, והיה עומד לדין בבית המשפט המחוזי (בשל העונש החמור שנקבע בחוק).

למעט אותה פגיעה באגודלו של אחד המתלוננים, שנגרמה מלחיצת יד חזקה, לא לוותה למעשים עבירת תקיפה פיזית.

עוד יש לציין, כי הנאשם פעל לבדו. בניגוד למקרים רבים שנדונו בפסיקה, לא התלוו לנאשם שותפים מפוקפקים, והוא אף לא משויך לכל ארגון סחטני. גם מבחינה זו, מוצב האירוע בצד חמור פחות של קשת המקרים של דרישת נכס באיומים.

העבירות בוצעו על רקע החיים בחברה כפרית, שבה המעורבים מכירים זה את זה ואת בני משפחותיהם. המתלוננים מטבע הדברים יכלו ליהנות מהגנת המעגל המשפחתי, וגם עובדה זו משפיעה על מדד החומרה של המעשים. נראה כי הפגיעה בבעלי העסקים המתלוננים, שנפגעו על ידי בן כפרם, חמורה פחות מפגיעה דומה שנעשת על ידי עבריינים בלתי מוכרים הפועלים כלפי בעלי עסקים בערים הגדולות.

16. עבירות הסחיטה השונות מאופיינות באופן אינהרנטי בחשש של קורבנות להתלונן. במקרה זה, כפי שפורט בהכרעת הדין, העידו ארבעת העדים הצעירים באופן משכנע ומעורר אמון. אין ספק כי ההליך המשפטי, במהלכו נדרשו להעיד, הסב למתלוננים אי נוחות נוספת על זו ממנה סבלו בשל העבירה,

והעובדה שהעדות לא נחסכה מהם משמשת לרעתו של הנאשם. יחד עם זאת במקרה זה הצליחו המתלוננים להסתייע בגופי האכיפה ולהפסיק את העוולה שנגרמה להם, וטוב שכך. אציין כי אין בדעתי להתייחס ל"הסכם הסולחה" אשר הוגש למערכת "נט המשפט" לאחר הטיעונים לעונש, שלא על פי סדרי הדין, וללא קבלת עמדת המאשימה. אציין כי בעבירות סחיטה, יש לבחון בחשדנות ראייה המייצגת עמדה סולחת של מתלוננים, וזאת לנוכח אותו חשש מובנה, לפיו קרבנות הסחיטה נתונים ללחצים על מנת שלא יתלוננו, או שיבטלו את תלונתם.

17. ניתן לסכם ולומר כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים בפרשה זו היא בינונית. על אף כיעורה של ההתנהגות, ומידת האלימות שבה, יש לשקול את הנסיבות לחומרא לצד אלה המקלות. שקילה שכזו מציבה את האירועים בתווך בין המקרים הקלים ממש לבין אלה החמורים במיוחד.

מדיניות הענישה

18. עיון בפסיקה בעבירות מסוג זה מעלה כי ניתנה ענישה במנעד רחב בהתאם לנסיבותיו של כל מקרה ומקרה. ניתן להבחין בכך שפרשות פליליות שנדונו בבית המשפט המחוזי, שבהם הורשעו נאשמים בעבירת דרישת נכס באיומים תוך שימוש בנשק או כלי חד, או בפרשות שבהם תוקן כתב אישום לעבירה זו, לאחר שקודם לכן יוחסה עבירת שוד - נשפטו נאשמים למאסרים משמעותיים בפועל. לעומת זאת, פרשות שנדונו בבתי משפט שלום, הסתיימו במקרים רבים בעונשי מאסר מתונים, גם בעבודות שרות. עניין העבר הפלילי של הנאשמים שימש גורם מרכזי בקביעת העונש.

א. רע"פ 1391/16 **סאיד אבו עאזרה נגד מדינת ישראל (29.02.16)**, המבקש הודה והורשע בעבירות דרישת נכס באיומים ותקיפה הגורמת חבלה של ממש. המבקש תקף את המתלון בעודו הולך ברחוב ונושא תיק על גופו, המבקש אחז בגרונו של המתלון וניסה למשוך את התיק שנשא על גופו ואמר לו "תביא את הכסף, אם לא תביא לי את הכסף אני אדקור אותך", בתגובה צעק המתלון "גנב גנב", אך המבקש המשיך לתקוף אותו. בית המשפט גזר עליו 10 חודשי מאסר לריצוי בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי.

ב. רע"פ 7702/16 **סברי עטיה נגד מדינת ישראל (05.10.16)**, נדחתה בקשת רשות ערעור של המבקש שהורשע בעבירות דרישת נכס באיומים ונהיגה פוחזת של רכב. בית המשפט גזר עליו 8 חודשי מאסר בפועל, 2 מאסרים על תנאי, פסילת רישיון נהיגה בפועל ועל תנאי, התחייבות ופיצוי.

ג. ע"פ (חיפה) 23190-03-15 **פרדו אברהם נגד מדינת ישראל (28.05.15)**, המערער הורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירת דרישת נכס באיומים. המערער נכנס למונית בה נהג המתלון, התיישב לצידו ושילם עבור הנסיעה מראש. במהלך הנסיעה אמר המערער למתלון

"זה שוד, מה אתה לא מבין? אני שודד אותך. יש לי אקדח. תוציא את הכסף... ואם לא אני יורה בך", כל זאת כשידו הימנית מאחורי גבו, והוא חזר ודרש "תוציא את הכסף". בית המשפט גזר עליו 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שרות, מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן.

ד. ע"פ 4125/14 **תאופיק חרב נגד מדינת ישראל (6.1.15)**, המערער נכנס למכולת בשפרעם וביקש לקנות סיגריות, כשהחנווני פתח את הקופה להחזיר לו עודף, דרש ממנו את כספי הקופה תוך שכיוון לעברו אקדח מפלסטיק. המתלונן הצליח להתגבר על המערער והזעיק עזרה. המערער, שבעברו עבר פלילי מכביד הכולל גם תקופות מאסר שריצה, הורשע בעבירת ניסיון שוד ונדון ל- 30 חודשי מאסר בפועל. ביהמ"ש העליון הפחית מעונשו חצי שנה והעמיד את המאסר בפועל על שנתיים.

ה. ת"פ (ראשון לציון) 45350-07-14 **מדינת ישראל נגד יוסף אלימלך (20.11.14)**, הנאשם הודה והורשע בעבירת דרישת נכס באיומים. הנאשם נכנס לסניף בנק אוצר החייל, ניגש לכספרית בבנק ומסר לידיה פתק שבו נכתב "תביאי לי את הכסף ותהיי בשקט". הכספרית הגיבה בצרחה והנאשם ברח מהמקום. בית המשפט גזר עליו 9 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס.

ו. ת"פ (כפר סבא) 24904-03-12 **מדינת ישראל נגד מאזן עיראקי (23.12.12)**, הנאשם, בעל עבר פלילי, הודה והורשע בעבירת דרישת נכס באיומים. הנאשם נכנס לעסק למטבע חליפין, פתח תיק בו החזיק אקדח מפלסטיק וחפצים אחרים, הראה את התיק למתלונן שעבד בעסק וביקש שייתן לו כסף. המתלונן לחץ בתגובה על כפתור המצוקה בעסק והנאשם עזב את המקום. בית המשפט גזר עליו 20 חודשי מאסר בפועל, הפעלת מאסר בן תנאי בן 8 חודשים במצטבר ומאסר על תנאי.

ז. ת"פ (באר שבע) 44750-03-16 **מדינת ישראל נגד איגור פוג'בצ'בסקי (07.07.16)**, הנאשם הודה והורשע בעבירת דרישת נכס באיומים וגניבה. הנאשם הגיע לקיוסק בעיר ערד, ביקש מהמתלונן 200 גרם וודקה, ומססירב לתת לו, איים עליו הנאשם תוך שהוא עושה תנועה של החזקת אקדח במעילו ואמר לו "מה לא הבנת, תביא את המשקה המתוק". בהמשך ביקש הנאשם פחית XL, המתלונן סירב לתת לו בטרם ישלם, והנאשם המשיך לאיים על המתלונן. בהמשך גנב הנאשם פחית "בלו". בית המשפט גזר עליו 10 חודשי מאסר בפועל, 2 מאסרים על תנאי ופיצוי.

ח. ת"פ (באר שבע) 46349-04-14 **מדינת ישראל נגד חי חכמון (04.04.16)**, הנאשם הודה והורשע בעבירת דרישת נכס באיומים. בעקבות מחלוקת כספית על רקע עסקה למכירת רכב, ניגש הנאשם אל המתלונן, ודרש כי ימסור לו 3000 ₪ שעמדו במרכז המחלוקת הכספית, איים עליו כי יפגע בו וירצח אותו ואף נטל אבן משתלבת והניף אותה לעבר הנאשם ואדם נוסף שהיה

שם. בית המשפט גזר עליו 100 ימי מאסר בפועל, 2 מאסרים על תנאי, פיצוי, קנס, צו של"צ בהיקף של 150 שעות וצו מבחן.

19. לאור האמור לעיל, ובשכלול הנתונים הקשורים לנסיבות ביצוען של העבירות, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם בפרשה זו נע בין מאסר בפועל שיכול וירוצה בעבודות שרות ועד שנתיים מאסר.

גזירת עונשו של הנאשם

20. בגזירת עונשו של הנאשם, על בית המשפט להתחשב בנסיבותיו האישיות של הנאשם - **נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה**, ובכך למקם את עונשו במתחם הענישה שנקבע.

התלבטתי רבות בשלב גזירת עונשו של הנאשם. עתירתה של המאשימה למאסר משמעותי בפועל הולמת את חומרת העבירה. בנוסף - תסקיר שרות המבחן שנערך חוזה צפי שלילי לעבריינות עתידית, נמנע מטיפול, ומתעד התנערות של הנאשם מהעבירות בהן הורשע לאחר ניהול הוכחות.

אף על פי כן, החלטתי בסופו של דבר להקל עם הנאשם, למקם את עונשו בתחתית מתחם הענישה, להטיל עליו את העונש המקסימלי האפשרי בעבודות שרות, ולהימנע משליחתו, לראשונה בחייו, למאסר בפועל.

הנאשם בן 41, נשוי ואב לשני ילדים קטנים. לחובתו של הנאשם 4 הרשעות קודמות בעבירות תקיפת שוטר, תקיפה הגורמת חבלה של ממש, היזק לרכוש, תגרה במקום ציבורי, חבלה במזיד ברכב. הרשעתו האחרונה של הנאשם היא משנת 2014 בגין עבירה של חבלה במזיד ברכב, שם הוטל עליו מאסר על תנאי ופיצוי. לא מדובר בעבר פלילי מכביד במיוחד, ועד כה הנאשם לא נשפט למאסר מעולם, אף לא בעבודות שרות.

תסקיר שרות המבחן התייחס לנסיבותיו האישיות של הנאשם, מהן הוא מצטייר כנטע זר בכפרו, אליו חזר לאחר עשור שבו התגורר באנגליה. על פי התסקיר, הנאשם הקים משפחה לפני שבע שנים, והוא עובד לפרנסתו בעבודה מסודרת. נטען בתסקיר, כי הנאשם הוא המפרנס היחיד במשפחתו שכן אשתו אינה עובדת וכי הוא אף תומך בהוריו הזקנים.

לגבי העבירות - הנאשם החזיק, בפני עורכי התסקיר, באותה עמדה שאותה הציג במהלך המשפט, לא הודה בעבירות שבהן הורשע, והציג עמדה קורבנית, לפיה הוא לא אהוד על בני כפרו, וכי עניין זה עומד ברקע התלונות לגביו. עמדה זו ביססה את עמדת שרות המבחן, לפיה הסיכון להישנות ביצוע עבירות בעתיד הוא גבוה. בסופו של דבר נמנע שרות המבחן מכל המלצה בעניינו של הנאשם.

על אף היעדר ההודאה מצד הנאשם, לאחר שקילת כלל הנתונים, ועל בסיס התרשמות מהפרשה ומהנאשם

לאורך הליך ניהול ההוכחות - אני סבורה כי ההליך המשפטי הנוכחי עשוי לרסן את מסוכנותו של הנאשם שבפני בעתיד. הוא אמנם לא הודה במיוחס לו, וטען גם בסופו של ההליך, כמו בתחילתו, כי לא איים ולא נטל סחורה בלי תשלום, ואולם אני סבורה כי מנגנון האכיפה - החקירה הפלילית, ההעמדה לדין, ההרשעה והעונש - כל אלה ישמשו להרתעתו של הנאשם. הנאשם התייצב לכל הדיונים, שיתף פעולה בהליך, ובדבריו לעונש הצהיר כי הוא מקבל על עצמו את הדין.

מאז אירועי הפרשה, שהתרחשו בקיץ של שנת 2014, חלפו שנתיים וחצי. הנאשם לא צבר בתקופה זו הרשעות בפלילים. כאמור, החלטתי, שלא בלי התלבטות, להימנע מהטלתו של מאסר בפועל. אני סבורה כי ענישה בתחתית מתחם הענישה, אשר תכלול רכיב של מאסר בעבודות שרות, בצירוף מאסר מותנה משמעותי וקנס, תהווה גמול הולם לנאשם על מעשיו, ותכלול רכיב עונשי והרתעתי צופה פני עתיד.

סוף דבר

21. נוכח כל האמור לעיל, אני גוזרת את עונשו של הנאשם כדלקמן:

א. 6 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שרות.

הנאשם ירצה את עבודות השרות במועצה המקומית בוקעאטא, בכתובת: ת.ד. 1020, בוקעאטא.

הנאשם יעסק 5 ימים בשבוע, 8.5 שעות עבודה יומיות. תחילת ריצוי עבודות השרות ביום 13/7/17.

הנאשם מוזהר בדבר היותו של עונש בעבודות שרות עונש מאסר במסגרת שרות בתי הסוהר, וכי עליו לקיים את הוראות הממונה, להתייצב למסגרת בשעות המתאימות ולהימנע מכל הפרת תנאים, שכן אחרת הוא חשוף להליך מנהלי של הפקעת העונש והמרתו למאסר בין כותלי בית הסוהר.

ב. 7 חודשי מאסר על תנאי, ואולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור במהלך תקופה של 3 שנים מהיום את העבירה בה הורשע, או כל עבירת אלימות מסוג פשע.

ג. 4 חודשי מאסר על תנאי, ואולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור במהלך תקופה של 3 שנים מהיום כל עבירת אלימות מסוג עוון לרבות עבירת איומים.

ד. קנס כספי על סך 2000 - הקנס ישולם בחמישה תשלומים שווים - תשלום ראשון ישולם עד יום 15/3/17, ובארבעה תשלומים עוקבים, בכל ה-15 לחודש.

אי עמידה בתשלומים יעמיד את הסכום לגבייה בבת אחת.

ה. חתימה על התחייבות כספית על סך 2000 ₪, להימנע במהלך תקופה של שנתיים מהיום, מלעבור את העבירה בה הורשע.

הנאשם יחתום על ההתחייבות תוך שבעה ימים, אחרת ייאסר ליומיים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום מהיום.

ניתנה והודעה היום ט"ז שבט תשע"ז, 12/02/2017 במעמד הנוכחים.

רות שפילברג כהן , שופטת